TOIMENPIDEALOITE 112/2005 vp

Au pair -työskentelyn mahdollistaminen

Eduskunnalle

Suomi on allekirjoittanut Euroopan neuvoston niin sanottuja au paireja koskevan sopimuksen, mutta sopimusta ei ole ratifioitu, koska se on eräiltä osiltaan ristiriidassa Suomen työsopimuslainsäädännön kanssa. Vastaavasta syystä sopimuksen ovat jättäneet ratifioimatta useat muutkin Euroopan maat. Sopimustekstiä ei olla uudistamassa yleisesti hyväksyttyyn suuntaan, eikä asiaa ole käsitelty EN:n sosiaalisen koheesion komiteassa (CDCS) vuoden 2004 toukokuun jälkeen.

Euroopan neuvoston tulkinnan mukaan au pairin ensisijainen tarkoitus on tutustua vieraaseen kieleen ja kulttuuriin. Au pair voi tehdä korkeintaan 30 tuntia viikossa esimerkiksi kotitöitä ja lastenhoitoa. Meillä verottaja tulkitsee EN:n sopimuksesta poiketen, että au pair on työsuhteessa ja verovelvollinen. Perhe tarjoaa tavallisesti au pairille oman huoneen ja ruoan sekä muita luontaisetuja. Näitä etuja verotetaan kuten palkkatuloa. Verottajan tulkinta nostaa au pairin ottamisen kustannukset noin 10 000 euroon vuodessa 4 000 euron vuosikustannusten sijaan. On arvioitu, että suomalaisissa perheissä työskentelee pimeästi satoja au pareja.

Ulkomaalaisvirasto edellyttää, että EU:n ulkopuolelta tuleva au pair osoittaa kirjallisesti, että hänellä on aikaisempaa suomen tai ruotsin kielen tai kulttuurin, kuten suomen historian tai politiikan, opiskelua tai harrastusta. Tämä edellytys sulkee myös käytännössä tien useilta Suomesta kiinnostuneilta henkilöiltä. Harvassa maassa on käytännön mahdollisuuksia harrastaa suomalaisuutta vaaditulla tavalla.

Au pairien asemaan liittyy kansainvälisesti monia ongelmia, ja on tärkeää, että meillä suojataan lainsäädännöllä näiden maahamme tutustumaan tulevien henkilöiden oikeuksia. Monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden edistämiseksi olisi kuitenkin hyvä olla järjestelmä, jonka puitteissa perheiden on mahdollista ottaa nuori ulkomaalainen henkilö kotiinsa määräajaksi asumaan ja työskentelemään vähäisessä määrin hänen ylläpitonsa kattamiseksi. Järjestelmän tulisi samalla sekä estää ulkomailta tulevien henkilöiden käyttö ns. halpatyövoimana että mahdollistaa taloudellisesti perheille ja muille talouksille ulkomaalaisen nuoren vastaanottaminen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy valmistelemaan järjestelmää, joka mahdollistaa ulkomaalaisten nuorten tutustumisen Suomeen asumalla ja työskentelemällä perheissä vähäisessä määrin.

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2005

Päivi Räsänen /kd